Viite: K2/2024 vp Hallituksen vuosikertomus 2024

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto eduskunnan tarkastusvaliokunnalle valtionhallinnon matkustuksesta

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtionhallinnon matkustuksesta. Ministeriö lausuu seuraavaa.

Liikenne- ja viestintäministeriössä matkustusta ohjaa pääasiallisesti Valtion matkustussääntö velvoittavana virkaehtosopimuksena ja sitä täydentävä Valtioneuvoston matkustusohje. Valtion matkustussäännön lisäksi valtiovarainministeriö on laatinut muitakin matkustusta ohjaavia asiakirjoja, kuten ohjeen virkamatkustamisesta ja kanta-asiakasohjelmien hyödyntämisestä ja Valtion matkustusstrategian, mutta nämä ohjeistukset on pääosin sisällytetty Valtioneuvoston matkustusohjeeseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että Valtioneuvoston matkustusohje on erinomainen ohje ministeriöissä matkustuksen yhdenmukaistamiseen ja ohjaamiseen. Ohje on kattava ja selkeä ja se on kaikkien matkustajien ja matkanvaraajien helposti saatavilla. Matkustusohjeeseen on sisällytetty matkustussäännön määräykset. Matkustusohjeessa on ollut kanta-asiakasohjelmien hyödyntämisestä ohjeistus jo ennen kuin valtiovarainministeriö antoi koko valtiota koskevan ohjeensa vuonna 2021. Matkustusohje ohjeisti kanta-asiakkuusohjelmista jo tuolloin samalla tavalla mitä VM:n ohjeessa nyt ohjeistetaan.

Liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen mukaan matkustuksen ohjeistusten noudattamisen valvonta on ministeriössä pääsääntöisesti hyvin hoidettu. Matkasuunnitelman ja matkalaskun hyväksymisen osalta virkamiehen esihenkilö voi puuttua epäkohtiin tai vääriin kirjauksiin. M2-matkahallintajärjestelmä myös huomauttaa tietyistä vääristä tai puutteellisista tiedoista. Ennen hyväksymistä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Palkeiden matkalaskujen tarkastuspalvelu tarkastaa, että matka on tehty valtion matkustussäännön, VN:n matkustusohjeen sekä viraston antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi matkavarausten tekeminen on ministeriössä keskitetty matkasihteereille, jotka tuntevat ohjeistukset ja voivat tarvittaessa pyytää apua.

Liikenne- ja viestintäministeriössä tehtiin vuonna 2020 matkahallintoon kohdistuva tarkastus, joka oli osa kansliapäällikön hyväksymää sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaa. Tarkastuksen yleisarvosana oli hyvä ja tarkastusraportissa todettiin, että matkahallinto toimii ministeriössä suunnitellusti ja tarkoituksenmukaisesti. Ministeriön hallinnonalan virastoissa (Liikenne- ja viestintävirasto, Väylävirasto, Ilmatieteen laitos) ei ole kohdistettu sisäisen tarkastuksen toimia matkahallintoon. Liikenne- ja viestintävirastossa on järjestetty viraston matkustusohjeesta koulutusta koko henkilöstölle ja esihenkilöille. Virkamatkustamisen kustannuksia seurataan säännöllisin raportein.

Valtioneuvoston matkustamiseen liittyvää neuvontaa ollaan keskittämässä valtioneuvoston kanslialle, mikä entisestään yhdenmukaistaa matkustukseen liittyviä käytäntöjä.

Mikko Nygård

Talous- ja hallintojohtaja